

NVMB

nieuwsbrief

nummer 3, december 2007

Van de redactie

In deze laatste Nieuwsbrief van 2007 treft u o.a. het persbericht van het nieuwe Muziek Centrum Nederland (MCN) aan. Bij een van de fusiepartners (Donemus) werkt ons redactielid Paula Quint. Omdat zij binnen MCN een andere functie krijgt, stopt zij met het redactionele werk voor onze Nieuwsbrief. Vanaf deze plek wil de redactie Paula hartelijk danken voor het werk dat zij voor de Nieuwsbrief heeft gedaan en haar veel succes wensen in haar nieuwe baan.

Verder veel aandacht voor de "Kenniscirkel Collectiebeleid" die onlangs in het teken stond van het muziekbibliotheekwerk in de openbare bibliotheek. Hierbij alvast de oproep om uw reactie hierop te geven. We staan stil bij het afscheid van Alice Rusch van het muziekbibliotheekwerk en de onlangs gehouden NVMB-Studiedag in Heerlen.

Ook in dit nummer: de Commissie Bladmuziek ontvouwt haar plannen voor een enquête onder (muziek)bibliotheacarissen over digitalisering van bladmuziek, Hanneke Kuiper's verslag van de IAML-conferentie in Sydney (het complete verslag staat op onze website), opnieuw een kerstcryptogram van ons redactielid Eric van Balkum en *last but not least*: onze kersverse IAML-president Martie Severt laat ons weten welke muziek hij meeneemt naar het inmiddels bekende onbewoonde eiland.

Tenslotte: mede namens het bestuur wenst de redactie u het allerbeste voor 2008.

“Our most important collection: people”

Een verslag van de Studiedag van de NVMB op donderdag 22 mei 2007 in het Glaspaleis in Heerlen. Thema: de beleefbibliotheek.

Door Charlotte Sienema

De bezoekers van de studiedag op 22 november moesten voor dag en dauw op om op tijd in Heerlen te zijn. Maar behalve op het traject Nijmegen-Heerlen liet de NS ons niet in de steek en ook het weer werkte volop mee. Bijna 35 collega's konden op de bovenste verdieping van het Glaspaleis genieten van een stralend uitzicht op het Zuid-Limburgse heuvellandschap.

Het Glaspaleis werd halverwege de jaren '30 gebouwd door architect Frits Peutz, in opdracht van het modehuis Schunck. Na de oorlog raakte het in verval maar sinds 2003 is het Glaspaleis in zijn oorspronkelijke glorie hersteld door de uit Heerlen afkomstige architecten Jo Coenen en Wiel Arets. Het is een belangrijk architectuurmonument en biedt momenteel onderdak aan 5 Heerlense culturele instellingen: de Openbare Bibliotheek Heerlen, filmhuis De Spiegel, Muziekschool Heerlen, Stadsgalerij Heerlen en architectuurcentrum Vitruvianum. Op de bovenste verdieping is een restaurant gevestigd, op de begane grond een café.

Langer klantcontact

In de Filmzaal van het Glaspaleis werden we welkom geheten door Fred Geelen, de directeur van de Openbare Bibliotheek Heerlen (OBH). In een filmpje over de OBH zagen we naast computerende, studerende en lenende bezoekers vooral veel bezoekers deelnemen aan groepsactiviteiten. De bibliotheek is volgens Geelen een culturele basisinstelling die als taak heeft zoveel mogelijk mensen actief in cultuur te laten participeren (vrije cultuurspreiding). Dat gebeurt niet door je alleen bezig te houden met uitleen en informatieverstrekking. Daarvoor is een langer 'klantcontact' nodig en dat is alleen mogelijk door klanten groepsgewijs te benaderen. Leesplezier ontstaat niet bij "langs de kasten schuiven". Daarvoor moeten klanten met elkaar in gesprek gaan, gaan luisteren naar een auteur die voorleest uit eigen werk, een boekbespreking bijwonen, een expositie bezoeken, etc. Op het Informatieplein van de OBH, op de 2^e verdieping van het Glaspaleis, wordt dit allemaal mogelijk gemaakt, dikwijls in samenwerking met andere culturele instanties. Ook financieel zijn culturele activiteiten belangrijk voor de bibliotheeksector: met alleen uitleen zul je het uiteindelijk niet redden, de culturele activiteiten zijn van levensbelang voor aanvullende inkomsten en groei.

In de OBH zijn kortgeleden de voorbereidingen gestart van een multimediaal project rond de Heerlense schrijver/tekenaar/componist Harry Geelen, bekend van o.a. de televisieseries Oebele, Q en Q en Hamelen. Er zullen activiteiten worden ontwikkeld voor de verschillende gebruikersgroepen van de OBH.

'Keep music, share music, make music'

Na de lunch spraken Erik Boekesteijn en Jaap van de Geer, beiden werkzaam bij DOK in Delft. DOK is een fusie van bibliotheek, kunstuitleen en discotheek. In tegenstelling tot de OBH heeft DOK een muziekcollectie en met de slogan 'Keep music, share music, make music' en wordt er alles aan gedaan om muziek een belangrijke component te laten zijn binnen DOK. Ook hier werden we weer getraakteerd op filmpjes. Allereerst een promotiefilmpje dat DOK maakte voor een studiereis naar Amerika. DOK werd in Amerika gepresenteerd als 'an experience you never forget' met als "most important collection: people". In een volgend filmpje werd die belangrijkste collectie aan het woord gelaten. Wat vinden klanten nu precies van de muziekafdeling van DOK? Waarvoor komen ze het liefst naar de muziekafdeling? Wat missen ze? De klanten van DOK toonden belangstelling voor downloads, games en optredens in de bibliotheek,

maar ook voor bijzondere muziekgenres en de mogelijkheid daarover met andere klanten van gedachten te kunnen wisselen.

DOK ziet het als een belangrijke taak om de muziekcollectie op peil te houden (Keep music). Met de klant als belangrijkste collectie wordt vooral gekeken naar waar klanten behoefte aan hebben. Er wordt dus eerder gestreefd naar een bijzondere dan naar een doorsnee collectie. Om klanten blijvend aan zich te binden worden groepsactiviteiten (communities) georganiseerd (Share music). Via een digitale community kunnen liefhebbers van bepaalde muziekgenres met elkaar in contact komen. Nog actievere participatie (Make music) ontstaat en zal ontstaan bij live concerten, podcasting en videocasting.

DOK heeft de afgelopen jaren veel subsidiegeld binnengehaald met het indienen van ideeën. Een van die ideeën heeft geleid tot het game project dat is gerealiseerd in samenwerking met de TU Delft.

Luisterbelevenis

Meestal is op de Studiedagen van de NVMB weinig muziek te horen. Dat was nu wel anders. We kregen om te beginnen de favoriete nummers van de heren Geelen, Boekesteijn en Van de Geer te horen. En na Eva Cassidy, Damian Rice en Bruce Springsteen was het aan het eind van de middag tijd voor de klassieke componisten. Giel Bessels van het klassieke CD-label PentaTone was de laatste spreker. PentaTone biedt SACD's aan (Super Audio), een opvolger van de quadrafonie-opnames uit de jaren '70. Giel Bessels liet ons luisteren naar Schubert, Rachmaninov, Sjostakovitsj en nog heel veel meer. Jammer genoeg ging Bessels niet echt in op mogelijkheden tot samenwerking tussen bibliotheken en platenmaatschappijen en ook niet op auteursrecht kwesties. Wel maakte hij de bibliotheken warm voor een bijzondere 'luisterbelevenis'.

Na de thee maakten we tijdens de rondleiding kennis met de verschillende bewoners van het Glaspaleis en na een borrel begonnen we aan de lange reis naar huis.

Charlotte Sienema,
Programmacommissie

Verslag Commissie Bladmuziek 2007

De Commissie Bladmuziek van de NVMB heeft de boeg een beetje omgegooid.

Tot begin 2007 droeg de commissie nog een andere naam, namelijk IBL commissie. Het IBL, interbibliothecair leenverkeer, dekte als naam niet meer helemaal de lading. Zo hebben we nu met een officiële nieuwe en meer algemene naam, ook letterlijk wat meer ruimte gecreëerd om ons met bladmuziekszaken in de ruimste zin van het woord bezig te kunnen houden.

Onderzoek digitalisering bladmuziek

De commissie heeft dan ook een nieuw onderwerp bij de kop gepakt, namelijk het onderzoeken van de stand van zaken rond het digitaliseren van bladmuziek en de plannen daartoe in eigen land.

Er is daarom een landelijke enquête in voorbereiding en deze zal in het nieuwe jaar worden verstuurd, via E-mail naar de leden van de NVMB en naar Instellingen. Ook zal de enquête worden gepubliceerd op de NVMB website.

Ook het verzamelen van reeds gedigitaliseerde delen van collecties hoort bij de nieuwe activiteiten en het bijeenbrengen daarvan in een overzichtelijke bestand.

Kortom een leuk onderwerp met diverse kanten en iets waar wij in de breedte van ons vak deze keer ook collega's wilden betrekken van buiten de Openbare Bibliotheek sector.

Daarom zijn 2 nieuwe collega's aangetrokken, dit zijn Ellen Kempers (Nederlands Muziek Instituut) en H       Sanders (Conservatorium van Amsterdam).

De commissie is in de nieuwe samenstelling dit jaar 2 keer bijeengekomen en heeft zich met name beziggehouden met de voorbereiding voor het onderzoek naar de digitalisering van Bladmuziek in Nederland.

Zoek&Boek

Daarnaast houden we de vinger aan de pols bij de landelijke ontwikkeling van Zoek&Boek (Z&B), de nieuwe landelijke aanvraagservice van de Openbare Bibliotheken.

Na een matige start en veel technisch oponthoud ziet het beeld er als volgt uit:

Men kan 2 wegen bewandelen voor het doen van een aanvraag, n.l.:

1. via de eigen lokale bibliotheekcatalogus,

mits deze is aangesloten bij het gezamenlijk systeem. Heeft men een titel gevonden, klikt men op reserveren. Vervolgens wordt men via het VDX (vervolg) –systeem van Z&B doorgesluisd naar de meest voor de hand liggende locatie.

Om van Z&B gebruik te kunnen maken, moet men lid zijn van een Openbare Bibliotheek in Nederland en tevens over een vernieuwde landelijke bibliotheekpas beschikken. Met deze pas kan het systeem beschikken over de benodigde gegevens van het lidmaatschap van de betreffende lener. Alleen hiermee komt men automatisch op het volgende scherm waar men kan aangeven bij welke OB locatie men de aanvraag wenst op te halen. Het systeem werkt op basis van postcodes.

Steeds meer bibliotheken zijn aangesloten bij Z&B. Sinds augustus kan men, via **Bibliotheek.nl**, ook aanvragen doen bij het **CDR**. Wanneer men via de eigen catalogus geen treffer vindt, beslist men zelf of er vervolgens naar het CDR wordt doorgeschakeld. De lener wordt dan gevraagd of hij bereid is hiervoor de extra kosten te betalen.

In dit geval is het zo dat wanneer de aanvraag wordt doorgestuurd, het CDR de aanvraag verder zelf afhandelt en de lener wordt dan via E-mail geïnformeerd. De aanvraag wordt als LeenDirect-aanvraag afgehandeld.

2. aanvragen via de WSF – catalogus

Z&B heeft, via het VDX systeem, ook een verbinding met het NCC/IBL systeem.

Hierdoor is het mogelijk dat via Z&B ingediende aanvragen automatisch worden doorgestuurd naar het NCC/IBL – systeem. Daarmee kunnen WSF/UKB – bibliotheken Z&B aanvragen honoreren.

ZOEKTIP: Er is veel bladmuziek ontsloten in de WSF- catalogus, waaronder ook al aardig wat songtitels. Zoeken daarnaar gaat goed via "geavanceerd zoeken", voorkeur "bladmuziek" aanvinken, kies voor "alle woorden" of "titelwoorden". Zoeken op bezetting lukt ook aardig via "alle woorden".

MISVERSTANDEN rond Zoek&Boek: Wat is Zoek&boek, En, wat is het niet?

Zoek&boek is de **aanvraagservice** van de Nederlandse openbare bibliotheken.

Zoek&boek is **geen zoekstelsel**; *niet* de Aquabrowser (op b.v. bibliotheek.nl).

Wel is de zoek&boek knop geplaatst in de verschillende Aquabrowsers (maar ook de WSF-catalogus) om het aanvragen te faciliteren.

Het zoeken naar bepaalde materialen, titels, is en blijft dus een zaak van de lokale bibliotheek.

Ook de Aquabrowser, die men in de eigen catalogus kan implementeren, is dus niet overal gelijk.

Er kunnen verschillen zijn in de wijze waarop men kan zoeken naar titels in de lokale catalogi.

Zelfredzaamheid gebruikers!

Omdat gebruikers steeds vaker zelf hun aanvragen zullen indienen via Z&B en de professionele ondersteuning hierbij deels al is weggefallen, is de verwachting dat er met name bij het reserveren van bladmuziektitels problemen zullen ontstaan. Het blijkt soms lastig een keuze te maken uit de vele verschillende uitgaven van een muziekwerk, waarbij men kan denken aan verschillen in bezetting, vorm van de uitgave, al of geen bewerking e.d.

Dankzij de bemoeienis van de (voormalige) IBL - commissie is bladmuziek wel in deze eerste fase van Z&B meegenomen, daardoor kan de Commissie Bladmuziek dit probleem nu al signaleren.

Er zal met alle betrokkenen contact worden gezocht met het doel te adviseren en in overleg het zoeken naar bladmuziek via de landelijke Aquabrowser te verbeteren.

Het lijkt dan ook verstandig de mogelijkheid om het Elektronisch aanvraagformulier te gebruiken, voorlopig in stand te houden, ook al in verband met het aanvragen van nog niet ontsloten bladmuziektitels (de z.g.n. 'vrije aanvraag').

Er wordt in dit verband overleg gevoerd met collega's van het Landelijk IBL overleg.

Binnenkort zal de tekst over het IBL voor bladmuziek op de website van de NVMB worden vervangen door een nieuwe tekst over Zoek&Boek.

De commissie Bladmuziek bestaat uit de volgende leden:

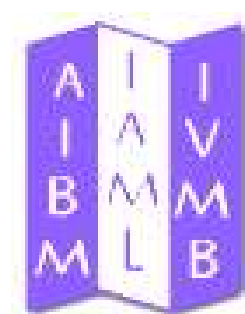
Hanneke Kuiper (voorzitter), Openbare Bibliotheek Amsterdam

Pieter Goossen, Openbare bibliotheek Arnhem

John Valk, Openbare Bibliotheek Rotterdam

Ellen Kempers, Nederlands Muziek Instituut

Hélène Sanders, Conservatorium van Amsterdam

Sessies Public Libraries Branch

Verslag IAML-conferentie, door Hanneke Kuiper (voorzitter van de Public Libraries Branch).

In deze Nieuwsbrief staat het gedeelte over de lezing die het openbaar bibliotheekwerk in Singapore belicht. Het hele verslag van Hanneke staat [hier](#) op de NVMB-website onder de knop IAML-conferenties.

De Public Libraries Branch heeft dit jaar 2 sessies georganiseerd en een werklunch. Eén sessie werd gepresenteerd in samenwerking met de Branch of Libraries in Music Teaching Institutes. Beide sessies zijn goed bezocht door respectievelijk 45/70 collega's. Naast sprekers uit Australië, was ook bewust gezocht naar onderwerpen uit de regio om zo ook juist de Australische collega's te interesseren.

Na een eerste kennismaking tijdens de koffiepauze op maandagmorgen, telden we 15 collega's van Openbare Bibliotheken, zo'n 10% van het totaal van de deelnemers.

Hier volgt een verslag van de presentaties, waarvoor ik ook graag wil verwijzen naar de vernieuwde IAML website (<http://www.iaml.info>) en de speciale pagina's voor onze Branch voor aanvullende informatie en powerpoint presentaties van de sprekers.

Sessie Public Libraries Branch: Deze morgen was gewijd aan sprekers uit de regio Z.O.- Azië en Amerika.

1. [Library@esplanade](#) Singapore

Presentatie door Si Wei Low, bestuurslid van de Nationale Bibliotheekorganisatie.

De [Library@esplanade](#) is de eerste bibliotheek geheel gewijd aan Podiumkunsten en zij richt zich met haar collectie geheel op het gebied van de Podiumkunsten, programma's en buurtgerichte

samenwerking, op een breed gebruik door zowel geïnteresseerde leek, student/docent als uitvoerend artiest.

De achtergrond van de keuze voor een onderwerpsgerichte bibliotheek lag in het feit dat musicalia nog niet ruim vertegenwoordigd waren in de bibliotheekfilialen, met name vanwege de omvang en het te bestrijken terrein.

De NLB heeft in samenwerking met het stadsbestuur kans gezien een centrum voor uitvoerende kunst te realiseren waarbij de bibliotheek aansluitend bij het Kunstcentrum, meer aandacht en waardering kan genereren voor de uitvoerende kunsten.

De collectie is verdeeld in 4 groepen n.l. Muziek, Dans, Theater en Film. Daarnaast is er een centraal deel voor alle overige materialen. Muziek vormt de grootste collectie, deels vanwege de vele vormen van uitgaven zoals bladmuziek, boeken, cd's, tijdschriften.

Men biedt de gebruiker verschillende **faciliteiten** zoals: Een tentoonstellingsruimte, Open podium voor zowel amateurs als professionele musici, 6 muzieksample-plaatsen.

Er zijn overal mini video's geplaatst, kleine plasma schermen om de eigen collectie mee te promoten direct boven de collectie geplaatst. Men kan film bekijken en er zijn studiekamers waar men zowel piano als digitale piano kan gebruiken.

De programmering van de bibliotheek is essentieel voor het aantrekken van bezoekers en bibliotheekgebruikers. Deze wordt thematisch aangeboden, iedere laatste zaterdag van de maand 'Taking the stage'; iedere 3^e 'Open mic' voor jong talent (alle genres, comedians, muziek); iedere 2e zaterdag 'Film-focus en Singapore films.

Het Singapore Symphony Orchestra houdt er pre - concert introducties met uitleg over de uitvoeringen in Esplanade.

De bibliotheek organiseert **tentoonstellingen** en educatieve activiteiten: rondleidingen en workshops voor scholieren, ontvangst privé-personen uit binnen- en buitenland en outreach activiteiten vaak gericht op kunstopleidingen.

Samenwerking met partners is ook gericht op het aanvullen van de eigen collecties:

*i.s.m. het Goethe instituut in Singapore presenteert Esplanade de Dance on Demand (Database voor de hedendaagse Duitse dans).

*Men ontvangt via de Amerikaanse Ambassade boeken en AVM, men houdt lezingen.

*Men onderhoudt een collectie van niet-gepubliceerde films uit Singapore en van Aziatische filmmakers

*Om zich ook meer als Aziatisch centrum te profileren zoekt men nu een mogelijke partner in the Archive of Contemporary music.

Hoewel men voorheen uitging van een **collectie** met 65.000 titels, heeft men inmiddels de Naslagcollectie verzaamd en zich aangesloten als loot aan de stam van de Nationale Bibliotheek Uitvoerende kunst collectie. Hiermee zal men uitgroeien tot ca. 90.000 titels.

De basis in de wijk is verstevigd en men groeit uit tot bron voor gebruikers die omvang, verdieping en diversiteit zoeken.

Ca. 25% van de collectie bestaat uit Naslagmateriaal. Overige uitbreiding van faciliteiten omvat:

Onderzoek Beeldcentrum met een basis van ca. 9000 DVD's waaronder 20% van het materiaal dat alleen ter inzage ligt in de bibliotheek (film, research, journalism and industrial professionals).

Ask! Performing arts, Aladin in Singapore! Gestart in 2005 en sindsdien gegroeid met 189%

Sinds de start in 2002 heeft Esplanade zich ontwikkeld om aan de vraag van gebruikers te kunnen voldoen. Het is voor de toekomst van belang dit proces continue te bewaken en de bibliotheek haar diensten en collecties te vernieuwen.

'MUZIEK CENTRUM NEDERLAND'

nieuwe naam voor gefuseerde muziekorganisaties Nationaal Pop Instituut, Donemus, Gaudeamus, De Kamervraag en de Gezamenlijke Jazzinstellingen

Per 1 januari 2008 gaan het Nationaal Pop Instituut, Donemus, Gaudeamus, De Kamervraag en de gezamenlijke Jazzinstellingen fuseren tot het Muziek Centrum Nederland (MCN). Hierdoor ontstaat één brede landelijke organisatie voor alle muziekgenres.

Activiteiten

Het MCN is het kennis- en promotiecentrum van de Nederlandse muziekwereld, zowel op nationaal als internationaal niveau. Naast al bekende activiteiten uit het verleden zullen er ook veel nieuwe activiteiten worden ontwikkeld op het gebied van promotie, educatie en informatie. De voordelen van het samenbrengen van de genres binnen één organisatie zullen optimaal worden benut.

Zo zal de uitgeverij van het MCN zich bijvoorbeeld gaan verbreden naar andere genres. Het Muziek Informatie Centrum (MIC) is hét kenniscentrum voor hedendaagse muziek in Nederland, met een unieke collectie ten aanzien van de pop, de jazz en de hedendaagse muziek. Enkele voorbeelden van bekende activiteiten die in de toekomst door de nieuwe organisatie worden uitgevoerd: de Internationale Gaudeamus Muziekweek, de Dag van de Kamermuziek, de Dutch Jazz Meeting en de digitale popencyclopedie.

Directeur Janneke van der Wijk

Janneke van der Wijk, thans directeur van De Kamervraag, is benoemd tot directeur van het MCN. Begin 2008 worden de huisstijl en de nieuwe website gepresenteerd. Het MCN wordt gehuisvest in Amsterdam. De locatie wordt begin 2008 bekend gemaakt.

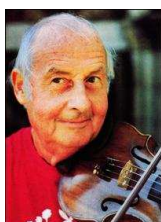
Muziek Centrum Nederland is de landelijke promotie- en kennisorganisatie op het gebied van muziek en het nationale en internationale muzikleven. De instelling zal hierin een stimulerende en initiërende rol spelen. In MCN worden krachten, kennis, middelen en expertise gebundeld. Zo kan er nog effectiever worden ingespeeld op de veranderende vragen en behoeften vanuit het brede muziekveld.

Bron: persbericht donderdag 13 december 2007

Herdenkingsjaar 2008

Maar liefst 3 popiconen vierten in 2008 hun vijftigste (!) verjaardag: Michael Jackson, Madonna en Prince. Burt Bacharach en Shirley Temple hopen hun tachtigste verjaardag te vierten; Karlheinz Stockhausen maakt dat helaas niet meer mee. Verder is het honderd jaar geleden dat Herbert von Karajan en Olivier Messiaen geboren werden en wordt Yoko Ono 75 en ... en

Een mooi muzikaal gedenkjaar dus. Kijk snel hieronder welke componisten, musici en muzikale gebeurtenissen we in 2008 met rood in onze muziekagenda mogen zetten. Tot slot zetten we een aantal belangrijke popalbums in het zonnetje.

10 januari 1948 Donald Fagen (60e verjaardag) >>

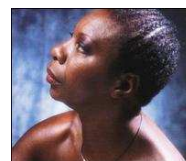
26 januari 1908 - 1 december 1997 Stéphane Grappelli (100e geboortedag) <<

18 februari 1933 Yoko Ono (75e verjaardag) >>

21 februari 1933 - 21 april 2003 Nina Simone (75e geboortedag) >>

19 maart 1948 Martine Bijl (60e verjaardag) <<

22 maart 1948 Andrew Lloyd Webber (60e verjaardag) >>

28 maart 1928 Henk van Lijnschoten (80e verjaardag)

31 maart 1948 Thijs van Leer (60^e verjaardag) >>

10 juli 1778 - **3 april** 1858 Sigismund Neukomm (150^e sterfdag) <<

5 april 1908 - 16 juli 1989 Herbert von Karajan (100^e geboortedag) >>

6 april 1708 - 11 maart 1772 Georg Reutter (300^e geboortedag) <<

6 september 1781 - **7 april** 1858 Anton Diabelli (150^e sterfdag) >>

24 februari 1771 - **16 april** 1858 Johann Baptist Cramer (150^e sterfdag)

22 april 1658 - 8 februari 1709 Giuseppe Torelli (350^e geboortedag) <<

23 april 1928 Shirley Temple (80^e verjaardag) >>

12 mei 1928 Burt Bacharach (80^e verjaardag) >>

26 mei 1908 - 22 november 1980 Malando (100^e geboortedag) <<

27 mei 1908 - 8 oktober 1981 Wouter Paap (100^e geboortedag) >>

18 maart 1844 - **21 juni** 1908 Nikolay Rimskij-Korsakov (100^e sterfdag) <<

26 juli 1943 Mick Jagger (65^e verjaardag) >>

2 augustus 1858-23 november 1940 Catharina van Rennes (150^e geboortedag)

16 augustus 1958 Madonna (50^e verjaardag) >>

28 september 1870 - **17 augustus** 1958 Florent Schmitt (50^e sterfdag) <<

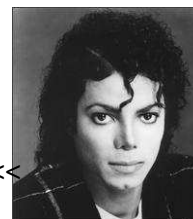
22 augustus 1928-5 december 2007 Karlheinz Stockhausen (80^e geboortedag) >>

12 oktober 1872 - **26 augustus** 1958 Ralph Vaughan Williams (50^e sterfdag) <<

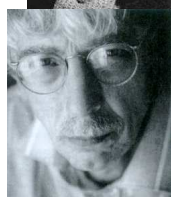
29 augustus 1958 Michael Jackson (50^e verjaardag) >>

29 augustus 1933 Ramses Shaffy (75^e verjaardag) >>

8 september 1938 Reinbert de Leeuw (70^e verjaardag) <<

23 februari 1649-1 **oktober** 1708 John Blow (300^e sterfdag) <<

6 oktober 1943 Cees Veerman (65^e verjaardag) >>

9 oktober 1928 Einojuhani Rautavaara (80^e verjaardag) >>

22 oktober 1943 – 13 december 2006 Robert Long (65^e geboortedag) >>

10 augustus 1556 - **26 oktober** 1608 Philipp Nicolai (400^e sterfdag)

26 oktober 1694 - **20 november** 1758 Johan Helmich Roman (250^e sterfdag)

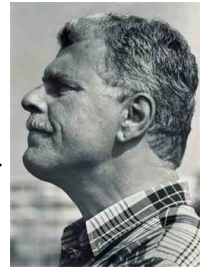
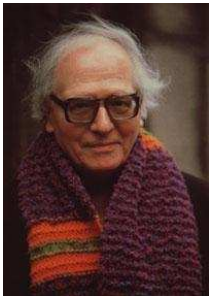
23 november 1933 Krystof Penderecki (75^e verjaardag) >>

15 april 1688 - **5 december** 1758 Johann Friedrich Fasch (250^e sterfdag)

10 december 1908 - 27 april 1992 Olivier Messiaen (100^e geboortedag) <<

11 december 1758 -15 mei 1832 Carl Friedrich Zelter (250^e geboortedag) <<

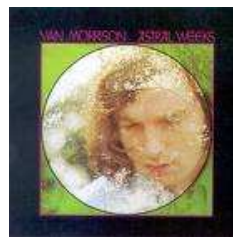
23 december 1858 - 29 november 1924 Giacomo Puccini (150^e geboortedag) >>

De volgende belangrijke popalbums werden een memorabel aantal jaren geleden uitgebracht:

40 jaar geleden:

"Astral Weeks" van Van Morrison >>
"Beggar's Banquet" van The Rolling Stones
"In A Gadda Da Vida" van Iron Butterfly >>
"Notorious Byrd Brothers" van The Byrds
"White Album" van The Beatles
"Electric ladyland" van Jimi Hendrix

35 jaar geleden:

"Tubular Bells" van Mike Oldfield >>
"Dark side of the moon" van Pink Floyd >>
"Berlin" van Lou Reed
"Grievous Angel" van Gram Parsons
"For your pleasure" van Roxy Music

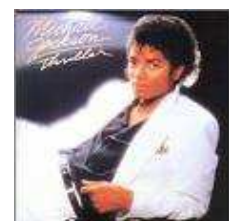
30 jaar geleden

"Modern Dance" van Pere Ubu
"Music For Airports" van Brian Eno >>
"Darkness on the edge of town" van Bruce Springsteen
"Shpritsz" van Herman Brood >>

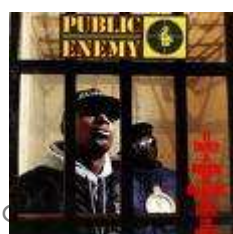
25 jaar geleden"

"Swordfishtrombones" van Tom Waits >>
"Madonna" (ook bekend als "The First Album") van Madonna
"Thriller" van Michael Jackson >>
"1999" van Prince

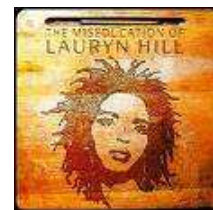
20 jaar geleden:

"It takes a nation of millions to hold us back" van Public Enemy >>

15 jaar geleden:
"Debut" van Bjork >>

10 jaar geleden:
"The Miseducation of Lauryn Hill" van Lauryn Hill
"Mezzanine" van Massive Attack
"Car wheels on a gravel road" van Lucinda Williams

Bronnen o.a.
Overleden rocksterren: <http://www.rockdeaths.bravehost.com/>

All music guide: <http://wm09.allmusic.com/>

Who's who (o.a. op jaartal te doorzoeken):
<http://www.whosdatedwho.com/celebrities/people/list/celebrity-categories.asp?FD=yob&ID=1958>

En de moeder aller muzieklijstjes: <http://www.muzeiklijstjes.nl/> van Bibliotheek Oss (basisbibliotheek Maasland).

Het Exitgesprek, met Alice Rusch

"Wat ik van waarde vind in het muziekbibliotheekwerk en dat behouden moet blijven";

Deze vraag willen we de komende tijd voorleggen aan collega's die het vak van muziekbibliothecaris hebben of gaan verlaten. Deze keer is het Alice Rusch die de vraag zal proberen te beantwoorden. Alice was tot 1 september 2007 in de functie van muziekbibliothecaris verbonden aan de Openbare Bibliotheek Enschede. Na een carrière van 48 jaar heeft zij officieel afscheid genomen van haar werk als bibliothecaresse.

Kun je aangeven waar voor jou de kern van je werk in zit?

Ik vind de ontsluiting van de collectie erg belangrijk. De vraag van de klant en de wijze van vinden in de collectie moeten op elkaar afgestemd zijn. Daarbij zijn uniforme regels wel van belang, omdat deze de benodigde helderheid verschaffen. De 24.000 banden bladmuziek die Enschede heeft wilde ik daarom graag op een eenduidige manier in de catalogus zetten. Dit project is nog niet afgerond, maar ik krijg gelukkig de mogelijkheid dit, hoewel ik nu met pensioen ben, af te maken. Ik heb het titelbeschrijven altijd erg leuk gevonden. Het mogelijk maken dat het zoeken naar en het vinden van de juiste muziek lukt is echt een vak apart.

Hoe belangrijk is de muziek voor je?

De bladmuziek is voor mij de basis van de muziekbeoefening. Het zijn voor mij geen dooie nootjes, ik zie de muziek voor me. De rest is documentatie. Een cd geeft een versie weer die je kunt beluisteren, boeken zijn het verhaal erom heen. Zelf heb ik als grote hobby het zingen. Ik ben erg blij met de voorgenomen plannen die de bibliotheek Enschede met andere muziekpartners in de stad heeft. De totstandkoming van een muziekexpertisecentrum in de stad, samen

met de CD-Uitleen, het Conservatorium en de FASO juich ik toe. Hoewel ik het gebruik van de collectie minder belangrijk vind dan de ontsluiting ben ik blij met iedere uitleening. Dus als op deze wijze de muziekbibliotheek voor Enschede behouden blijft zijn mijn inspanningen ook voor de toekomst van belang.

Hoe ben je in het vak terecht gekomen?

Ik ben begonnen bij de katholieke leeszaal in Deventer. Na functies in parochie-, volks- en openbare bibliotheken in Haarlem, Amsterdam en Edam ben ik de muziekbibliotheekopleiding gaan doen in Amsterdam. In 1974 ben ik gaan werken in de bibliotheek van het conservatorium in Enschede. Een aantal jaren later ben ik overgestapt naar de openbare bibliotheek aldaar, omdat ik daar hoger werd ingeschaald en daar het muziekbibliotheekwerk ingebed was in een grotere bibliotheek. In mijn loopbaan heb ik heel veel fusies meegemaakt en die gezien als kansen, niet als bedreigingen. Ik vond wel dat ik zelf ook iets te bieden moest hebben en heb me daarom, ook al omdat ik het zelf er leuk vond, gericht op de muziek.

Als je nu midden in je werkzame leven zou staan, zijn er dan zaken die je op zou pakken?

Ondanks alle inspanningen die ik heb verricht voor de catalogus komt het toch voor dat mensen niet altijd kunnen vinden wat ze zoeken. Misschien schiet de gekozen ontsluitingsmethodiek soms toch tekort. Ik heb de groep klanten met 2 à 3 jaar muziekonderwijs altijd de meest interessante gevonden. Deze muzikanten kunnen ondersteunen in hun speelplezier, in de wetenschap dat zij al enige studie achter de rug hadden, maakte dat ik voortdurend op zoek was naar diversiteit in het aanbod. Voor elke leeftijdsgroep. Hoewel ik het jammer vind dat ik te weinig ben toegekomen aan het adviseren en de opgebouwde kennis van de collectie niet altijd kwijt kon heb ik genoten van het werk in de bibliotheek.

Wat ga je nu doen?

Ik ga nog een tweetal jaar door in Enschede met de verbetering van de muziekcatalogus. Dan is dit project afgerond. Daarnaast recenseer ik boeken voor de NBD op het gebied van psychologie en ouderen en gezondheid. Daarbij komt de studie Arbeid en Organisationspsychologie die ik aan de Open Universiteit heb gedaan goed van pas. En ik heb nu volop de gelegenheid om mensen te ontmoeten, te lezen en van muziek te genieten. Heerlijk.

Alice, bedankt!

Jos Oegema

Muziekbibliotheekwerk ter discussie in de Kenniscirkel Collectiebeleid.

Onder auspiciën van de Stichting Overleg Openbare Bibliotheken in Noord-Holland, de SOOB, organiseerde ProBiblio op 25 oktober 2007 in Haarlem een bijeenkomst van de "Kenniscirkel Collectiebeleid": een discussieplatform voor collectiemanagers en backoffice-specialisten in de openbare bibliotheek. Het thema van deze bijeenkomst is het muziekbibliotheekwerk in de openbare bibliotheek. Om de discussie te bevorderen zijn er twee inleiders. Gert Floor (OB Helloo) houdt een warm pleidooi voor het muziekbibliotheekwerk: het is onmisbaar maar je moet wel werk er van maken. Dat doe je door contact te leggen met het publiek, de muziekscholen en het lokale muziekleven. Fons Bouthoorn (Hoofd Collectieadvies ProBiblio) houdt een contrair betoog: muziekbibliotheekwerk levert geen rendement op en wil je wel rendement hebben dan zul je veel moeten investeren. In de maatschappij waarbij zoveel mogelijkheden zijn om aan muziek te komen is de rol van de bibliotheek als distributiekanaal weggespeeld. Voorzitter van de Kenniscirkel Collectiebeleid is Hans Lastdrager (directeur OB Hoorn).

Hieronder volgen de bijdragen van Fons Bouthoorn en Gert Floor:

Muziek in de bibliotheek, vraagtekens???

Door Fons Bouthoorn, Hoofd afdeling Collectieadvies, ProBiblio

"De maatschappij is doordrenkt met muziek. Ieder zichzelf respecterend winkelcentrumpje kent wel een free-recordshop of soortgelijke winkel. Muziek wordt verkocht bij de supermarkt, bij de drogist, op straathoeken via Internet. Zonder muziek zijn film, video en TV opeens saai. Door kopen, lenen,

kopiëren, branden en roven komen mensen aan muziek. Zij maken door het branden van cd's, opslaan op pc's, op dvd's hun eigen muziekbibliotheek thuis. De hoogtepunten of de favorieten van het moment dragen zij bij zich in een keur van apparaten, i-pod's, mp-3-spelers zijn nu in de mode. De radio is de zegen van deze tijd als je in een file staat. Geluid is overal van vervelende muzak in het winkelcentrum tot een fantastische avond in het Concertgebouw, die ene speciale intieme uitvoering. Met afgunst worden mensen die een instrument kunnen bespelen bekeken. Menig jongere probeert via een bandje eeuwige roem dan wel het meisje van de burens deelachtig te worden. Wat voegt de muziekbibliotheek aan dit geweld toe, wat kan zij toevoegen? Nog preciezer wat kan zij lokaal toevoegen?

Het is voor de moderne burger geen enkel probleem om aan zijn of haar favoriete muziek te komen. Als er al een probleem is dan is dat een probleem van overmatige overvloed. Als je denkt dat de bibliotheek een opdracht heeft op het vlak van cultuuroverdracht of vrijheid van informatie dan is dat op dit terrein gewoon overbodig geworden. Waar vroeger voor veel mensen de prijs een belemmering was is door de marktwerking en de fantastisch mogelijkheden om muziek te kopiëren dat niet langer het geval. Het is dus niet meer nodig om distributiekanaal te zijn. Het aanschaffen van muziek cd's om mensen een aanbod te doen dat zij anders niet krijgen is verspilling van middelen. Het overweldigende aanbod, de vele mogelijkheden hebben die rol van de bibliotheek volledig overbodig gemaakt.

Begrijp mij goed er zullen altijd mensen interesse hebben in muziek en dat bij de bibliotheek lenen als het er is. Zeker als het gratis is waarbij ik mij dan gelijk maar afvraag of ze dan interesse in muziek hebben of echte Nederlanders zijn. Welk marktsegment bedienen wij. Die vraag wordt prangender als je bedenkt dat de meeste muziekcollecties alles willen dekken. Van klassiek tot pop, van wereldmuziek tot exotische jazz-experimenten. Het is volledig toeval als een liefhebber wat vindt van zijn of haar gading. Volgens mij wordt het pas bij hele grote collecties de trefkans voor de klant dusdanig groot dat hij voldoende scoort om te blijven kijken, gebruiker te blijven. Dat verwijst echter weer gelijk naar het probleem dat het aanbod overweldigend is en wat voegt de bibliotheek daar nu exact aan toe? Winkeltjes op de hoek houden vaak klanten tot op de sluitingsdag, dat maakt ze nog niet rendabel.

Zijn er geen andere mogelijkheden om het muziekbibliotheekwerk een plaats te geven in het aanbod. Principieel is er niets tegen op muziek. Integendeel wellicht omdat de maatschappij zo doordrenkt is met muziek zou je met enig recht kunnen opmerken dat het vreemd is als bibliotheken niks doen op dit terrein. Ik bespreek twee mogelijkheden. Een is het voorzien in een vraag die past bij de bibliotheek en waarin nog niet voorzien kan worden en waar markt voor is. De bibliotheek als podium van lokaal muzikleven, de bibliotheek die het muzikleven ondersteunt. Dat doe je niet met een collectie die ergens staat. Daarvoor moet je actief de mensen gaan benaderen, concertjes organiseren, zorgen dat mensen regelmatig verrast worden, cursussen noem het hele gamma maar op. Dit kost inzet, tijd, middelen en die beslissing kun je niet geïsoleerd nemen. Je zult moeten kijken naar alle andere taken die de bibliotheek moet uitvoeren. Verdient leesbevordering meer aandacht dan het uitvoeren van een muziekbibliotheek programma?

Daarbij staat voor mij als een paal boven water dat zaken half doen geen zin heeft. Dan kun je beter je op een of twee dingen concentreren dan op veel dingen half of matig. Ik denk dat heel veel bibliotheken al hun handen vol hebben aan andere zaken en muziek er "half" bij zouden moeten doen. Dergelijke beslissingen neem je ook niet als je niet bepaald hebt wat het resultaat moet zijn van de inspanningen die je hebt gedaan of gaat doen. Wat levert het de bibliotheek op? Biedt het de bibliotheek nieuwe mogelijkheden, levert het nieuwe klanten op, levert het maatschappelijke waardering op? Kun je onmiddellijk ja op zeggen, maar de uitleencijfers laten zien dat het allemaal niet zo rooskleurig is.

Het tweede punt is dat je een principiële opdracht ziet: de bibliotheek als vrijplaats voor informatie en cultuur heeft ook een opdracht op het terrein van muziek. Dat is het doel van de bibliotheek en staat min of meer los van marktdenken. Het verschijnsel Internet, de enorme aandacht en toevloed van informatie, heeft een merkwaardig aspect. Het is alsof de bibliotheekgedachte geadopteerd is door de hele wereld. De vrijplaats is nu in alle lagen van de maatschappij aanwezig. Dat principiële

doel is dus gerealiseerd zij het niet uitsluitend in lokaliteiten van de bibliotheek, maar in de hele maatschappij. Dit punt is overigens ook een kwestie van zorg voor bibliotheken op andere terreinen dan dat van muziek.

Zijn er dan geen oplossingen, moeten we muziekbibliotheekwerk maar afschaffen. Als je bij muziekbibliotheekwerk denkt in termen van uitleningen, banden en het neerzetten van collecties als einddoel dan is mijn antwoord zonder meer ja. Dat levert de bibliotheek niets meer op en er zijn andere belangrijkere terreinen zoals leesbevordering en senioren. Betere antwoorden hoop ik te horen in de discussie".

"JA, de muzikafdeling moet blijven!"

Door Gert Floor (OB Helloo)

"Eind oktober werd in Haarlem een bijeenkomst gehouden van de "kenniscirkel collectiebeleid", ingesteld deze zomer door de Stichting Overleg Openbare Bibliotheken in Noord-Holland, de SOOB. Deze bijeenkomst ging echter over een stap eerder dan collectiebeleid: moet de muzikafdeling blijven bestaan, of kan deze wel opgeheven worden.

Nu kennelijk, blijkens het afstoten of fors inkrimpen door uitgebreide saneringsoperaties, voor een substantieel deel van de openbare bibliotheken in Nederland deze vraag met "Nee, doe maar weg!" lijkt te (moeten) worden beantwoord, wil ik daar tegen in gaan en een onomwonden "JA, de muzikafdeling moet blijven!" tegenover stellen. Daarbij versta ik onder een muzikafdeling er een, die zowel geluidsdragers als bladmuziek (al dan niet gedigitaliseerd) aanbiedt. Helaas wordt steeds meer onder "muziek", "muziek om te luisteren" verstaan.

Kijk en luister om je heen: Muziek is zo gewoon geworden, dat het haast geluid lijkt...

Heel veel mensen nemen muziek tot zich, steeds meer ook "onderweg": het aantal ipods en mp3-spelers op de fiets, lopend en in het openbaar vervoer -haast automatisch geïnstalleerd na zitten gaan- is ontelbaar. Muziek is niet weg te denken uit onze huidige maatschappij.

Is daarbij een taak voor de openbare bibliotheek weggelegd, als iets zó geaccepteerd is en via (il)legale downloads gemakkelijk te verkrijgen is, naar het lijkt: voor iedereen?

Jazeker, als we als functies van de openbare bibliotheek bezien: informatievoorziening-kennis nemen van; educatie en ontspanning.

Voor muziek gelden alledrie.

En dan niet alleen passief (ontspannend) luisteren of kijken naar (DVD), ook actief, heel bewust, bestuderend.

Maar ook: Doen: het zelf maken van muziek.

Bovendien: verdiepen in door het lezen over muziek.

Voor wie zou dat dan zo nodig moeten?

Kinderen (ook "voorschools"): laat ze kennis maken met "andere" muziek want: Pop is overal. Ook: volksmuziek – "wereld"-muziek, jazz en klassieke muziek aanbieden.

-Laat ze zelf muziek maken onder leiding.

Jongeren (hoewel die het liefst hun eigen gang gaan): inhaken op verbreden en verdiepen van belangstelling. Helpen met werkstukken.

-Stimuleren van zelf muziek maken door op ideeën brengen en verbreden van horizon.

Volwassenen: Vervolmaken eigen collectie. Uitbreiding van interessegebieden: "Er is méér".

-Stimuleren van zelf muziek maken, heel veel mensen zingen of doen op andere wijze aan muziek!

Ouderen: Luistercursussen, vaak gehoorde opmerkingen: "Nu heb ik eindelijk tijd om..." en "Ik had altijd al meer willen weten over (klassieke) muziek, maar bij ons thuis...."

- Stimuleren van zelf muziek maken.

En dan: de materialen.

Fysieke materialen blijven uitlenen zolang legaal downloaden niet algemeen ingeburgerd is onder alle gebruikersgroepen van de bibliotheek.

Geen collecties CD's wegsaneren onder het motto: "Rotterdam heeft toch alles?!"

Het is namelijk niet waar! De CDR heeft er nooit misverstand over laten bestaan dat actueel aangeschafte CD's het eerste half jaar niet landelijk beschikbaar zijn!

Veel leners zijn juist in dat actuele materiaal geïnteresseerd, of het nou de nieuwste opnamen van Céline Dion of Janine Jansen betreft. Door zich op "Rotterdam" te verlaten ontnemen men klanten de mogelijkheid anders dan via download (of aanschaf natuurlijk) op de hoogte te blijven van nieuw-verschenen producties.

Muziekweb biedt een geweldige collectie, met name voor hen die hun eigen collectie willen vervolmaken met oudere of minder bekend opnamen!

Bladmuziek hoort erbij!!

Zeker voor beginnende muzikmakers is het van belang om naast de op de les gebruikte bladmuziek te kunnen beschikken over leuk speelmateriaal, alleen, samen met één of meer anderen, desnoods (of om te oefenen) met CD.

Dit is een functie van de muzikafdeling die niet zomaar afgeschoven moet worden op "De muzikschool in de buurt". Het budget van deze instellingen is bepaald niet ruim en het is mijn overtuiging, dat geschikt speelmateriaal bieden een taak van de muzikafdeling in de basisbibliotheek is. Bovendien zijn er ook muzikdocenten die niet aan een muzikschool verbonden zijn. Ook voor hun leerlingen is het aanbod aan bladmuziek in de bibliotheek van belang. Het gaat daarbij met name om materiaal tot graad 3, uitlopend naar 4 (3-4).

Dat dient m.i. voor vele instrumenten en als songbooks aanwezig te zijn.

Samenwerking met muzikdocenten en muzikschool is daarbij vanzelfsprekend.

Voor de meer gevorderden moet de muzikafdeling zorgen door een duidelijk aanbod om te helpen bij het elders reserveren van door hen gezocht materiaal. Het is hierbij van groot belang, dat aan alle medewerkers op een muzikafdeling duidelijk is, hoe men zo goed mogelijk kan zoeken in de catalogi van de verschillende systemen.

Zoeken op songtitel is een hulpmiddel, dat blijkt het gebruik van de bladmuziek fors te doen toenemen. Zoeken op instrument dan wel samenstelling van een ensemble wordt een noodzakelijke eis, nu een aanzienlijk deel van onbekender klassieke bladmuziek in depots wordt geplaatst.

Tot slot een aantal stellingen:

1. Behoeft aan muzikbemiddeling en muzikinformatie neemt toe, als je je klanten daar (persoonlijk) werkelijk bij helpt.
2. Geen basisbibliotheek gecertificeerd zonder muzikafdeling.
3. Zolang legaal downloaden niet algemeen geaccepteerd is: Fysiek materiaal beschikbaar blijven stellen.
4. De catalogus kan en moet gebruiksvriendelijker voor het zoeken naar muzikmaterialen (songs, zoeken op nummers van kv, bwv e.d., zoeken op instrument of ensemble-samenstelling)
5. Samenwerking en overleg tussen muzikafdelingen van basisbibliotheken in grotere regio's moet gestimuleerd (en zeker niet tegengewerkt) worden door directies."

Kort verslag van de discussie en afronding

Vanwege de grootte van de groep wordt in twee groepen gediscussieerd. In de ene groep gaat het al snel over hoe het aan te pakken: wat moet je doen om het muzikbibliotheekwerk vitaal te houden. De vraag of je het moet doen is snel met ja beantwoordt. In de andere groep wordt langer stilgestaan bij de vraag of een muzikbibliotheek wel rendabel te exploiteren is. Kun je het gebruik wel verhogen?

Na afloop vatten voorzitter Hans Lastdrager en secretaris Fons Bouthoorn de discussie samen. Een van de kernvragen die is gesteld geeft het onderwerp mooi weer: zou je een nieuwe bibliotheek een muzikbibliotheek adviseren? Sommigen zeggen volmondig ja, andere nee. Waar beide groepen het wel over eens zijn is dat op dit punt enthousiast personeel het verschil maakt. Je hebt blijkbaar iemand nodig die zich verbonden voelt met dit onderwerp om de muzikbibliotheek kans van slagen te geven. De discussie ging onverminderd voort tijdens de lunch. Het doel van de Kenniscirkel, meningen uitwisselen, praten over het vak en de eigen gedachten en die van anderen aanscherpen werd zeker gehaald.

Naschrift Fons Bouthoorn (reactie op bijdrage van Gert Floor):

Ik begin met wat ik gehoord heb namelijk dat mensen dachten dat ik dit allemaal niet meende. Ik meen het wel. Ik zie wel mogelijkheden voor muzikbibliotheekwerk maar niet in de zin van dat

doorgaan, onder het bijzetten van een tandje meer zoals altijd wordt gesuggereerd, op de oude weg. Het is geen kwestie van meer doen maar van anders doen. Het heeft heel weinig nut om cd's te verzamelen als bij voorbaat duidelijk is dat de individuele bibliotheek er geen of onvoldoende rendement op kan halen. Een van de merkwaardigste stellingen tijdens de discussie vond ik dat je er wel een enthousiast iemand voor moet hebben wil het slagen. Enthousiasme helpt, ongetwijfeld, maar is niet gelijk te stellen met professionaliteit. Een professionaliteit die zich toont door nuchter en rationeel te kijken, door niet op de persoon te letten maar op wat het effect is, door traditie koen te doorschouwen en nieuwe koersen in te zetten die zoden aan de dijk zetten. In de presentatie van Gert Floor heb ik warmmakende punten gehoord die, naar mijn mening, niet ingaan op de problemen die er zijn. Warm word ik van muziek en ik zie graag enthousiasme, maar de cijfers spreken uit dat het enthousiasme maar beperkt is en niet algemeen. Een bibliotheek zonder muziek dreigt als niet serieus gekeken wordt naar wat wij (als branche of vestiging) moeten doen om aandacht van de (niet)gebruiker te trekken en behouden.

Naschrift redactie: wij nodigen hierbij de collega's uit hun reactie op de bijdragen van Gert Floor en Fons Bouthoorn te geven. Mail uw reactie naar lhoekstra@probiblio.nl

Op een onbewoond eiland

Het eiland (10): de favoriete muziek van Martie Severt, manager Muziekbibliotheek van het MCO, secretaris van de NVMB en sinds kort voorzitter (president) van IAML.

U kent langzamerhand de formule: de redactie vraagt aan iemand uit de muziekbibliotheekgemeenschap om een lijstje van zijn of haar favoriete cd's die niet mogen ontbreken in de bagage bij een verbanning naar een onbewoond eiland.

Ik stel me dat onbewoonde eiland voor als een paradijselijke omgeving waar het goed toeven is en waar ik genieten kan van de geluiden die de natuur voortbrengt. Ik hoor daar vooral de zee en de wind maar ook een grote verscheidenheid aan vogel- en dierengeluiden.

Geluiden die in het hedendaagse bestaan al te gemakkelijk op de voorgrond treden zijn daarentegen afwezig. Geen lawaai van auto's en vliegtuigen; geen mobieltjes die zich indringend opdringen en vooral geen muziekliefhebbers die je dwingen mee te luisteren naar het verschrikkelijks wat ze op hun iPod hebben verzameld en waarnaar bij voorkeur in trein en tram geluisterd moet worden.

Rust en stilte op dat eiland zouden natuurlijk wel door kloggelui en beiaard mogen worden verstoord, maar de afwezigheid daarvan is de prijs die betaald moet worden.

Aan geluidsdragers zal ik vast en zeker geen behoefte hebben. Wel zal ik terugdenken aan vele mooie concerten en operavoorstellingen.

Ik luister de laatste jaren vooral in de concertzaal naar (klassieke) muziek en daarnaast staat de radio (Radio 4, BBC 3) vaak aan. In de concertzaal beluister ik een grote verscheidenheid aan muziekwerken. Muziek uit middeleeuwen en renaissance hoor ik net zo graag als hedendaagse werken. De concertzaal is voor mij de juiste plek om naar muziek te luisteren omdat daar als vanzelf de voor het goed luisteren noodzakelijke concentratie aanwezig is. Het mag natuurlijk ook een kerk zijn, bij orgel- of koormuziek.

Mijn langspeelplaten heb ik bij de laatste verhuizingen grotendeels afgestoten en mijn collectie cd's is niet uitbundig en breidt zich nauwelijks uit. Af en toe neem ik me voor alle cd's weer eens in

handen te nemen, een stapel opzij te leggen om die te beluisteren, maar daarvan komt het dan toch weer niet.

Al die keren dat ik in onze eigen Nieuwsbrief of elders kon lezen welke geluidsdragers iemand anders mee zou nemen was ik blij dat ik die keuze niet hoefde te maken.

Maar het eervolle verzoek, blijkbaar ingegeven door mijn verkiezing tot voorzitter van IAML, wil ik graag honoreren. Het is me eigenlijk wel meegevallen om 5 cd's te kiezen, en ik smokkel niet door de hele Ring van Wagner of het volledige oeuvre van Webern of alle liederen van Schubert als één van de 5 cd's te kiezen.

Omdat ik al ruim 30 jaar actief ben als zanger in het Gregoriaans Koor Utrecht hoef ik geen cd met gregoriaans mee te nemen. Natuurlijk, er zijn vele mooie opnames, maar ik kan die muziek zelf uitvoeren op het eiland, dag na dag want het gregoriaans volgt de dagelijkse liturgie en na een jaar begin ik opgewekt weer van voren af aan. Hoewel het gregoriaans oorspronkelijk alleen mondeling werd overgeleverd hoop ik wel dat het me toegestaan is de nodige zangboeken mee te mogen nemen.

Alle latere gecomponeerde muziek is ons genoteerd overgeleverd, maar die muziek is veelal veelstemmig en vergt grote instrumentale vaardigheden, waardoor ik die muziek op het onbewoonde eiland niet zelf kan uitvoeren.

Ik ben zeer gesteld op Engelse kerkmuziek van componisten als Byrd en Tallis evenals op de missen van Dufay, Ockeghem, Josquin en Victoria (requiem!) en vele tijdgenoten van genoemde componisten. Een cd die elk jaar weer uit de kast komt is een opname met werken van Orlando di Lasso: de gezongen Lamentaties van Jeremia voor Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Paaszaterdag uitgevoerd door het Ensemble Européen de la Chapelle Royale o.l.v. Philippe Herreweghe. (Harmonia Mundi 901299).

De prachtige klaagzangen worden gedragen en intens vertolkt en roepen op tot inkeer. Deze muziek heeft zoveel zeggingskracht dat je niet hoeft te geloven om erdoor gegrepen te worden. Maar de verbondenheid van muziek en geloof is in deze muziek hoorbaar aanwezig.

Ik heb vele uren geluisterd naar de orkestsuites en de Brandenburgse concerten van Bach, orgelconcerten en concerti grossi van Händel, werken van Vivaldi, Locatelli en noem ze allemaal maar op. Ook vanwege de ontwikkelingen met betrekking tot de uitvoeringspraktijk was dat heel boeiend. Wie luistert er nog naar I Musici of The Academy of St Martin in the Fields met dit repertoire?

Ik herinner me nog levendig het openingsconcert van een Holland Festival waar het toen nog jonge Orkest van de Achttiende Eeuw werken van Rameau en Mozart uitvoerde. Mozart was geweldig en de muziek van Rameau een ware ontdekking. Een opname van een instrumentale suite uit Castor et Pollux door dit orkest heb ik veel gedraaid en nu weer uit de kast gehaald omdat deze opera in januari door de Nederlandse Opera zal worden uitgevoerd. Ik hoop dat Christophe Rousset met Les Talents Lyriques er in het Muziektheater in slaagt de levendige en rijke orkestklank van het Orkest van de Achttiende Eeuw te evenaren. (Philips 426 714-2)

Orgelmuziek hoor ik graag, en dat is bijna altijd in een kerk, tijdens vieringen of bij concerten. Nederland heeft veel prachtige orgels en gelukkig ook veel orgelconcerten. In de zomer ga ik af en toe naar de St. Bavo in Haarlem waar elke dinsdagavond een concert plaatsvindt.

Enkele jaren geleden hoorde ik daar de zeer virtuoze organist Olivier Vernet werken van Bach spelen. Na afloop kocht ik een cd waarop hij de trisonates BWV 525-530 speelt, op het Scott/Bossart orgel in de Kloosterkerk van Muri. De tempi op de cd zijn gelukkig wat rustiger dan tijdens zijn overigens prachtige concert in de Bavo. Het orgel in Muri is prachtig en de afwisseling tussen de snelle en langzame delen en de gevarieerde registratie maken het beluisteren van de cd tot een feest. (Lidi 0104092-00)

Vroeger bezocht ik operavoorstellingen in de Utrechtse Stadsschouwburg, maar sinds de opening van het Muziektheater in Amsterdam, alweer ruim 20 jaar geleden, ben ik daar vaak te vinden en sla ik eigenlijk geen opera over. Helaas hou ik geen alfabetische lijst van geziene opera's bij, want dat zou inmiddels een lange en zeker interessante lijst zijn. Af en toe zijn er ook voorstellingen op andere plaatsen, zoals in de gashouder (Vivier!) of in Carré of Stadschouwburg.

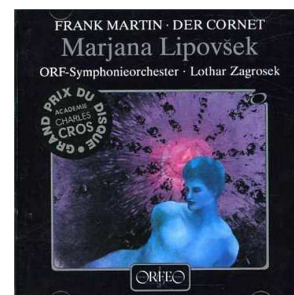
Eigenlijk zou je de middag voor een voorstelling vrij moeten nemen, om tijd te hebben voor een middagslaapje. Te vaak begin ik niet geheel uitgerust aan een lange opera, en vooral bij Mozart dut ik dan even in. Bij Wagner overkomt me dat niet. Bij de uitvoering van de complete Ring in juni 1999 moest ik vanwege een gebroken been helaas verstek laten gaan, maar gelukkig heeft de Nederlandse opera de Ring niet lang geleden herhaald en kon ik de schade inhalen.

Parsifal is één van mijn lievelingsopera's, met name vanwege het gewijde karakter van de opera, de sublieme orkestmuziek en de prachtige koorgedeelten. Thuis heb ik een opname met Solti en de Wiener Philharmoniker uit 1972 (Decca 417 143-2).

Natuurlijk heb ik ook veel muziek op cd die ik niet via de concertzaal heb leren kennen maar ook mijn laatste keuze is voor een cd die ik heb aangeschaft nadat ik op een zondagmiddag in Vredenburg tijdens een KRO-concert kennis had gemaakt met Frank Martin's meesterwerk Die Weise von Liebe und Tod des Cornets Christoph Rilke. Het betreft een opname met Marjana Lipovšek en het ORF-Symphonieorchester o.l.v. Lothar Zagrosek.

Dit is prachtige muziek met een grote zeggingskracht die je dwingt tot aandachtig luisteren.
(Orfeo C 164881 A)

De komende jaren zal ik heus nog wel eens een cd kopen of krijgen, maar voorlopig kan ik toe met concerten en de radio en hopelijk vind ik tijd om de cd's die ik wel heb nog eens te beluisteren.

En daartoe behoren ook niet-klassieke cd's. Mijn aardige bibliotheekcollega's verrassen me elk jaar ter gelegenheid van mijn verjaardag weer met een cd met popmuziek, waarbij gelukkig rekening wordt gehouden met wat ik muzikaal kan verteren.

Martie Severt

Gesignaleerd

Begin oktober verscheen bij Uitgeversmaatschappij Walburg Pers te Zutphen het boek 'Buma/Stemra, sedert 1913. Een geschiedenis' van de hand van oud-directeur cultureel/sociaal Cor Witbraad. Het boek laat de vele hoogte- en dieptepunten zien die de geschiedenis van Buma/Stemra gekend heeft. De beide oorlogen, de ondergang van Buma's dochterorganisatie voor literaire rechten Seba, de modernisering van de bedrijfsvoering, de automatisering, de opkomst van nieuwe auteursrechten en auteursrechtorganisaties en de samenwerking daarvan binnen Cedar, de Nationale Hitparade, Radio Noordzee Nederland, de piraterij van geluid- en beeld dragers, en de Stichting Muziek en Publiek.

Het eerste exemplaar werd door componist en tekstschrijver Eddy Christiani uitgereikt aan singer/songwriter Nynke Laverman. Het motto van het lijvige boekwerk: "Geen vogel kan van louter fluiten leven. Die van muziek geniet moet hier zijn penning geven" (tekst van P.C. Boutens)

Cor Witbraad

Buma/Stemra, sedert 1913 : een geschiedenis.

Zutphen : Walburg Pers, 2007.

ISBN 978.90.5730.457.6, prijs € 59,50 608 pagina's.

muziek op internet (30)

In elke Nieuwsbrief wordt een aantal interessante websites op het terrein van muziek gesignaleerd. Dit is aflevering 30.

Bij het ter perse gaan van deze Nieuwsbrief waren alle websites op internet toegankelijk. Maar het blijft mogelijk dat de pagina's tussentijds tijdelijk of definitief zijn verwijderd.

MUZIEKBUS

Muziek & Musici

Op de website De Muziekbuss (onderdeel van de Kunstbus) kunnen particulieren, antiquaren, kunstenaars, galleries, musici en kleine labels hun boeken, cd's, kunstwerken, antiek en design verkopen.

<http://www.muziekbuss.nl/>

Pandia Search Engine News

Interessante invalshoek op Pandia Search: 10 goede links naar sites die je kunnen helpen als je onderzoek doet naar muziek of componisten.

<http://www.pandia.com/sew/441-music-research.html>

Genoemd worden bijvoorbeeld:

NAT GEO
MUSIC

listen to the world

Nat Geo Music is de muzikale database van National Geographic, met daarin

wereldmuziek in de vorm van podcasts, korte fragmenten van muziek, en een gids.

<http://worldmusic.nationalgeographic.com/worldmusic/view/page.basic/home>

Het complete werk van Mozart is op het internet als pdf-bestand te vinden. De Digital Mozart Edition bevat de vroegste versies van de bladmuziek van de befaamde componist. Bewerkstelligd door de Internationale Stiftung Mozarteum.

http://dme.mozarteum.at/DME/nma/nmapub_srch.php

TopTien Favorieten

In de komende nummers zullen uw redacteurs hun toptien van favoriete websites onthullen. Maak er gebruik van!

Als eerste licht Jos Oegema haar TopTien toe.

Top Tien van mijn startpunten naar muziek op het internet

1. www.obdeventer.nl : de site van mijn eigen bibliotheek, startpunt voor elke zoekactie nu we tegelijk in de eigen collectie en in die van alle andere bibliotheken in de provincie kunnen kijken, en zonder extra kosten van elkaar kunnen lenen.
2. www.muzeekweb.nl : voor songtitelinformatie en voor muziekkadvies
3. www.mco.nl : voor informatie over bladmuziek. Helaas nog niet te lenen!
4. www.allmusic.com : als de klant en ik niet zeker zijn van de naam van de groep
5. www.songfinder.nl : in welk album staat dat liedje. Ook voor de klant die de gezochte melodie alleen kan tappen of neuriën
6. www.repertoire.nl : voor de verkrijgbaarheid van repertoire
7. www.bibliotheekenschede.nl : voor die bladmuziek die ik in de provinciale catalogus niet kan vinden en snel via het IBL wil aanvragen.
8. www.popinstituut.nl : altijd handig voor achtergrondinformatie bij popmuziek
9. www.geheugenvannederland.nl : voor de geluidsversie en de bladmuziek van oudere liedjes
10. www.oba.nl : om in een zoekactie zowel de bibliotheekcatalogus als de concertagenda in de hoofdstad te doorzoeken

Jos Oegema

Berichten uit het veld

Beyond, een nieuw tijdschrift op het gebied van wereldmuziek

Beyond is tijdschrift, cd, website en webradio. Wat op de cd staat wordt in het blad uitgebreid besproken, de website vult actueel aan wat in het blad staat en de artikelen en recensies worden hoorbaar gemaakt via uitzendingen en media-on-demand van NPS Output, het webradiokanaal waarmee Beyond intensief samenwerkt. *"Beyond brengt vandaag de mondiale muziek van gisteren en morgen."* Het verschijnt tweemaandelijks. Meer informatie op www.beyondmagazine.nl

Nu ook RFID-labels in bladmuziek geleverd door NBD/Biblion

Sinds het aanbod van week 45 is er (op veler verzoek) begonnen met plakken van RFID-labels in de bladmuziek. Vanwege de kwantiteit en diversiteit aan bijlagen die bij één titel bladmuziek kunnen voorkomen (combinaties van cd's, dvd's en meerdere partijen) is gekozen voor een praktische oplossing. Er wordt 1 label per band geplakt. Niet alle losse bijlagen krijgen een individueel gecodeerd label toegekend. Dit zou teveel logistieke problemen opleveren.

Denk daarbij aan partituren met meer dan tien partijen; partijen die bestaan uit 1 vel waarop nauwelijks ruimte overblijft om een label te plakken en titels met enkele cd's en enkele partijen als bijlage. Het aantal RFID-labels per band zou te snel uit de hand kunnen lopen. Te veel labels in een object werkt ook storingsgevoelig op de uitleenapparatuur. Nu wordt alleen onderscheid gemaakt tussen bladmuziek met of zonder bijlage(n). Bibliotheken kunnen natuurlijk altijd zelf besluiten 'bij te plakken' op de individuele bijlagen.

Bron: Mediaberichten bij de Aanschafinformaties, week 51 2007, NBD/Biblion.

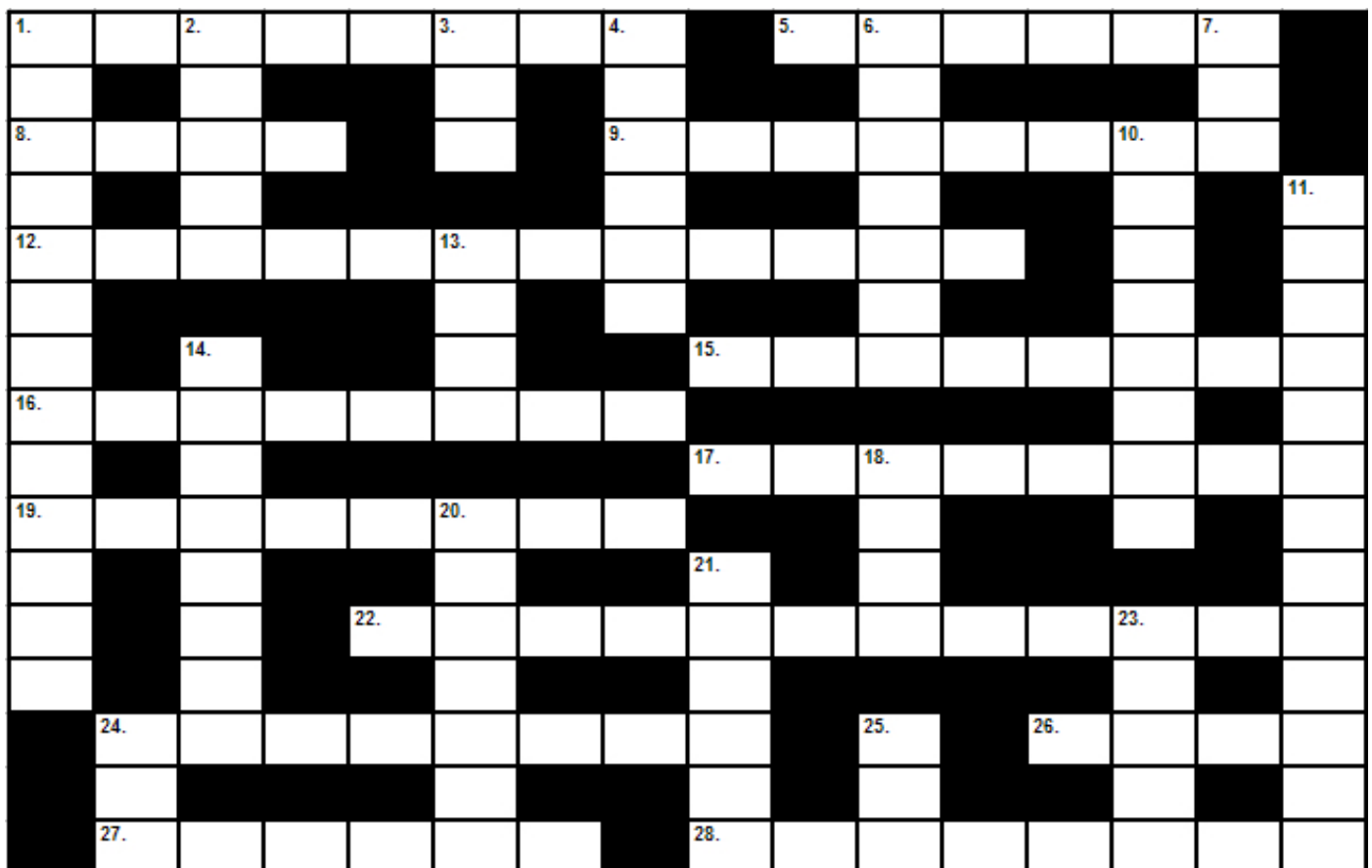
Buma/Stemra zet informatie over catalogus online

Buma/Stemra start een nieuwe dienst. De auteursrechtenorganisatie stelt een onlinetitelcatalogus met anderhalf miljoen titels beschikbaar aan onder meer reclamebureaus, muzikanten en -liefhebbers. Via de database kan opgezocht worden wie de componist of tekstdichter is van een bepaald nummer. De titelcatalogus biedt volgens Buma/Stemra 'een schat aan informatie en is

eenvoudig in gebruik'. Er kan worden gezocht op titel, maar ook op componist of tekstdichter. Het zoekresultaat laat bovendien zien of er meerdere versies zijn van een bepaald nummer en in welke talen. Daarnaast kan de gebruiker bekijken welke muziekmaatschappij het muziekwerk heeft uitgebracht en bij welke muzikuitgeverij de werken zijn ondergebracht.

Niet alleen zijn de muziekwerken van de meer dan 16.000 muzikanten en -uitgevers die zijn aangesloten bij BUMA/STEMRA opgenomen, maar de catalogus omvat ook de werken van buitenlandse componisten en tekstdichters voor wie BUMA/STEMRA de exploitatie van hun muzikantenrechten in Nederland verzorgt. De catalogus is terug te vinden op <http://www.bumastemra.nl/>.

Bron: © Muziek en Beeld 2007

HORIZONTAAL

1. Leidende trein (8)
5. Noordelijke heuvel waar men die sla oogst? (6)
8. Onvriendelijke horecagelegenheden (4)
9. Draagt een lid van een knokploeg? (8)
12. Stom? (12)
15. Koek voor het gewone volk (8)
16. Laatste bedrijf van een conferentie (8)
17. Is even altijd (8)
19. Tierend het ruime sop kiezen (8)
22. Maakt zich schuldig aan sodomie door op alle slakken zout te leggen? (12)
24. De stick zo gebruikt is een levensteken (8)
26. Dat dekstro geeft een dikke damp (4)
27. Een neus voor bloemen? (6)
28. Zo'n mantel voor deze pudding (8)

VERTICAAL

1. Siesta voor alle ministers? (13)
2. In de problemen door het bijgerecht (5)
3. Kernenergie? (3)
4. Men loopt anders gevaar op verwoesting door die bende (6)
6. Knappe vrouwen weglaten (7)
7. Wees slim en raad deze toon (3)
10. Hoe men het ook wendt of keert, het woordbeeld blijft gelijk (8)
11. Lingo (13)
13. Dit instrument lijkt van metaal maar is van hout (4)
14. Gaat maar door in Italië (8)
18. (Een tijdje) te delen (4)
20. Die tieners zijn anders de schoonste (7)
21. Ik voer het varken, moeder, en mijn taken uit (6)
23. Vogel die de blauwe vlag hijst (5)
24. Stoot van een studente (3)
25. Vertraagt snelle oogbewegingen kort (3)

colofon

nvmb nieuwsbrief, jaargang 11, nummer 3, december 2007

issn: 1567-116x

Kopij voor de Nieuwsbrief per e-mail naar Luuk Hoekstra: e-mail: lhoekstra@probiblio.nl
Redactie: Luuk Hoekstra (ProBiblio, Hoofddorp), Jos Oegema (O.B. Deventer), Paula Quint (Donemus), Bert Schoones (Kunstfactor)

Druk: ProBiblio
Logo: Circus Sinistra

NVMB-secretariaat: Martie Severt, Muziekcentrum van de Omroep, Postbus 125, 1200 AC Hilversum
tel: 035-6714181, fax: 035-6714189, e-mail: m.severt@mco.nl
Eric van Balkum (webmaster)

nvmb website: www.nvmb.nl